

Aanvulling der Zondagswet

MEMORIE VAN TOELICHTING

No. 3

Reeds kort na het in werking treden van de nieuwe Zondagswet bleek, dat tal van oudsher in verschillende gemeenten bestaande gebruiken niet langer voortgang konden vinden, aangezien daardoor in strijd zou worden gehandeld met het bepaalde in het eerste lid van artikel 3 en het eerste lid van artikel 5 dezer wet.

Aanvankelijk leek het niet uitgesloten, dat door de interpretatie van deze bepalingen door de betrokken organen van de justitie en rechterlijke macht een oplossing voor de gerezen moeilijkheden zou worden verkregen.

Gebleken is echter, dat langs deze weg geen afdoende oplossing mogelijk is.

Bij onderzoek is komen vast te staan, dat in verscheidene provinciën gebruiken, als hier bedoeld voorkomen. Men denke aan het dauwtrappen, het zingen en spelen van kerstliederen in de Kerstnacht, het Vlöggele (Ootmarsum), dat gepaard gaat met het zingen van oude Paasliederen, Palmpassenoptochten met muziek, het met muziek ter kerke begeleiden van priesters, die hun eerste Heilige Mis opdragen, van gouden bruidsparen, jubilerende verenigingen enz.

De Regering moet constateren, dat bij het tot stand komen der wet niet is voorzien, dat zij het voortzetten van tradities als hier genoemd, onmogelijk zou maken. Dit laatste is geenszins de bedoeling geweest, integendeel, het streven bij de voorbereiding der nieuwe Zondagswet is er juist op gericht geweest in de bestaande situatie zo min mogelijk ingrijpende wijzigingen te brengen.

Een en ander heeft aanleiding gegeven de indiening te bevorderen van het onderhavige wetsontwerp, houdende aanvulling van de Zondagswet met o.m. een bepaling, waarbij het verbod, zonder strikte noodzaak gerucht te verwekken, dat op een afstand van meer dan 200 m hoorbaar is en het verbod tot het houden van optochten en bijeenkomsten in de open lucht in beginsel niet van toepassing worden verklaard op in het volksleven gewortelde tradities en gebruiken.

Het zou echter niet met het karakter en het doel der Zondagswet stroken deze vrijstelling te doen gelden voor alle

tradities en gebruiken. De Regering meent, dat slechts de bij het in werking treden dezer wet bestaande tradities en gebruiken behoren te worden uitgezonderd.

Voorts brengt de aan de Zondagswet ten grondslag liggende gedachte met zich, dat de voorgestelde regeling niet mag gelden ten aanzien van die tradities en gebruiken, welke als openbare vermakelijkheid in de zin der wet zijn te beschouwen.

Op deze laatste categorie zal het regime der wet ten volle van toepassing moeten blijven.

Teneinde buiten twijfel te stellen, of bepaalde tradities en gebruiken onder de werking van de voorgestelde regeling vallen, is in het ontwerp aan Gedeputeerde Staten opgedragen deze, nadat burgemeester en wethouders terzake zijn gehoord, voor elke daarvoor in aanmerking komende gemeente of groep van gemeenten met name aan te geven.

De Regering meent, dat door toevoeging van de bovenbedoelde bepaling aan de Zondagswet — met handhaving van de grondslagen dezer wet — zoveel als verantwoord is, wordt tegemoetgekomen aan de bezwaren, welke met recht tegen het afsnijden van vele waardevolle, in het volksleven gewortelde tradities en gebruiken kunnen worden aangevoerd.

Van de gelegenheid is gebruik gemaakt om tegemoet te komen aan een in de praktijk gerezen bezwaar. In de artikelen 3 en 4 der Zondagswet is aan de burgemeester een ontheffingsbevoegdheid toegekend „volgens regels door de gemeenteraad te stellen”. Deze woorden geven aanleiding tot de opvatting, dat de gemeenteraad tot het stellen van regels verplicht zou zijn. Vele gemeenteraden blijken evenwel aan regelen met betrekking tot het verlenen van ontheffingen geen behoefte te hebben. Met het oog daarop is in het wetsontwerp een bepaling opgenomen, welke tot uitdrukking brengt, dat de gemeenteraad bevoegd, doch niet verplicht is regels te stellen omtrent de uitoefening van de in de artikelen 3 en 4 bedoelde ontheffingsbevoegdheid.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
BEEL.